A°. 1857. N°. [illegible]

2½ C.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

VRIJDAG 8 MEI.

Buitenland.

LONDEN den 6 mei.

Eergisteren had te Manchester de plegtige opening der tentoonstelling door prins *Albert* plaats, die door zijnen oudsten zoon, den Prins van Wallis, vergezeld werd. Lord *Granville* en sir *B. Hall* vertegenwoordigden bij deze feestelijke gelegenheid het Ministerie.

— Sir *R. Peel* heeft zijn ontslag als lord der Admiraliteit ingediend.

— De kanonneersloepen welke zich, onder het geleide van het schroefstoomfregat *Furious*, naar de Chinesche Zeeën begeven, hebben eergisteren middag de haven van Plymouth verlaten. Zij zijn 13 in getal. De avisojagten *Surprise*, *Mohawk* en *Hesper* zijn, met ammunitie beladen, nog dien zelfden avond gevolgd.

— De *Times* deelt eene depêche uit Outram in Perzië mede, volgens welke de Engelschen zich den 26 maart van Mohammorah hebben meester gemaakt. De Perzen zijn in wanorde gevlugt, met achterlating op het slagveld van een tweehonderdtal dooden, 17 stukken geschut en een groot aantal caissons met levensmiddelen, welke in handen der Engelschen gebleven zijn.

PARIJS den 6 mei.

Gisteren, zijnde de sterfdag van keizer *Napoleon I*, die den 5 mei 1821 op Sint Helena overleed, werd in de kapel der Tuilerien eene lijkmis gehouden en door den Keizer, de Keizerin en al de hier aanwezige leden der Keizerlijke Familie, alsmede door de grootofficieren en verdere dienstdoende officieren en dames van het Huis des Keizers en der Keizerin, bijgewoond.

Gisteren morgen begaf de grootvorst *Konstantijn* zich naar de Grieksche kapel in de Rue de Berry, waar, tot viering van den feestdag der Keizerin-Weduwe en van de grootvorstin *Nicolaas*, eene godsdienstige plegtigheid plaats had. Vervolgens reed de Grootvorst naar Vincennes, om aldaar eenige proeven met geschut bij te wonen. Des avonds ontving hij in het hôtel van den ambassadeur *von Kisseleff* eenige voorname hier aanwezige Russische heeren en dames. Gedurig worden wijzigingen in het programma der feesten, naar aanleiding van het bezoek des Vorsten te geven, gemaakt. Zoo hoort men, tot hiertoe, nu weder nog niets van het groote bal op de Tuilerien, dat aanvankelijk op vrijdag 8 dezer bepaald was.

— Zoo als men weet is het Wetgevend Ligchaam een wetsontwerp voorgelegd, om de woning en het graf van keizer *Napoleon* op Sint Helena weder aan te koopen. Thans verzekert men dat den heer *Gautier de Rougemont*, gepensioneerd hoofdofficier der kavallerie, die tijdens het eerste Keizerrijk in dienst stond, met den officiëlen titel van bewaarder van het Keizerlijk graf, de zorg voor deze Frankrijk dierbare overblijfselen opgedragen zal worden.

— De heer *Denzler*, uit Zurich geboortig, maar die zich, na zijn huwelijk met eene rijke erfdochter in Neufchâtel, in dat kanton vestigde, waar hij lid van den Kantonalen Raad is, en als generaal bij het Bondsleger den Royalistischen opstand in september des vorigen jaars hielp dempen, heeft den 28 april den volgenden brief aan den Staatsraad van Neufchâtel gerigt:

„*Mijnheer de Voorzitter en Mijnheeren!* — Uit het officieel dagblad van den Bondsraad heb ik gezien, dat deze laatstleden zaturdag besloten heeft u de voorstellen van het Parijzer Congres, de zaak van Neufchâtel betreffende, voor te leggen. Schikkingen waartegen wel valt in te brengen. Ik begrijp zeer goed, naar den aard van den Bondsraad te oordeelen, dat hij zich haast de verantwoordelijkheid om zich vóór of tegen te verklaren op een derden persoon over te dragen, door u uit te kiezen om de kastanjes uit het vuur te halen. — Uit hetzelfde dagblad zie ik heden dat de Regering van het kanton Neufchâtel zich voldaan zal verklaren, en men verzekert dat eene deputatie dier Regering heden te Berne verwacht wordt, om die verklaring over te brengen.

„Mijnheer de Voorzitter en Mijnheeren! Als hoofd der Republikeinsche troepen welke den 4 september 1856 de grondwettige orde in het kanton Neufchâtel hersteld hebben, en als lid van den Grooten Raad, veroorloof ik mij u eenige opmerkingen over uwe handelwijze mede te deelen, in de veronderstelling dat wat het dagblad de *Bund* zegt juist is. 1° Begrijp ik niet hoe gij er in kunt toestemmen dat het protocol den Koning van Pruissen magtigt om voortaan den titel van Prins van Neufchâtel en Valengin te blijven voeren. 2° Begrijp ik niet hoe gij er in kunt toestemmen dat men hem eene schadeloosstelling van een millioen francs betalen zal, opdat hij met dit geld diegenen zal kunnen beloonen welke den vrede bij ons verstoord hebben. 3° Begrijp ik niet dat gij te dien opzigte en geheel op uzelven een besluit kunt nemen, zonder alvorens den Grooten Raad te raadplegen. Ik geloof niet dat het Zwitsersche Volk in het algemeen en dat van Neufchâtel in het bijzonder het goed vinden dat de autoriteiten al die voorwaarden aannemen en zich daaraan onderwerpen, en dat zij op dien weg van Kramerspolitiek blijven voortgaan, die ons reeds tot zoo vele vernederingen gevoerd heeft. Ik hoop dat het Volk en de Raad van Neufchâtel zich tegen deze voorstellen, die men ons op wil dringen, verzetten zullen. Ik hoop ook dat de Bondsvergadering die niet zal aannemen. Beter is het in het *statu quo* te blijven; wij zullen in het kanton Neufchatel wel middel vinden om de Royalisten in toom te houden. Vooruit verzeker ik u dat ik, in de aanstaande Zitting van den Grooten Raad, eene interpellatie wegens deze zaak doen zal. Ontvangt enz."

De kolonel *Denzler* stond, in de jaren 1833 tot 1838, tot prins *Louis Napoleon*, de tegenwoordige Keizer der Franschen, in betrekking, vooral ten gevolge zijner kunde in alles wat het wapen der artillerie betreft, en men zal zich herinneren dat die Monarch hem, ten vorigen jare, te Parijs in een bijzonder gehoor ontving.

— Volgens nader telegrafisch berigt uit Madrid van 4 dezer bleven de Cortes zich met het onderzoek der geloofsbrieven bezig houden. Eerlang wordt het verdrag wegens de grensafbakening tusschen Frankrijk en Spanje aan de goedkeuring dier Vergadering onderworpen. — De officiële voorstelling van monsr. *Simeoni*, als nuntius *ad interim* van den Paus, zal weldra plaats hebben.

(Per Telegraaf.)

LONDEN den 7 mei.

Heden namiddag ten 2 ure is de Zitting van het Parlement, namens de Koningin, door den Lord Commissaris geopend met de volgende troonrede:

„*Mylords en Mijne Heeren!*

„Wij hebben in opdragt ontvangen u mede te deelen dat H. M. zoo spoedig mogelijk van de gelegenheid heeft gebruik gemaakt om, na de ontbinding van het vorig Parlement, uwe voorlichting en uwen bijstand in te roepen, en H. M. vertrouwt dat er gedurende de tegenwoordige Zitting genoegzame tijd zal gevonden worden om u op voldoende wijze in staat te stellen u bezig te houden met verschillende belangrijke onderwerpen, waarvan sommige reeds in het begin dezes jaars aan het Parlement waren voorgelegd.

„Door H. M. is ons gelast u kennis te geven dat het algemeene aanzien van Europa een zeer gegrond vertrouwen doet ontstaan op de duurzaamheid van den vrede, daar al de hoofdbepalingen van het tractaat van Parijs tot uitvoering zijn gebragt, en het te hopen is dat al wat er des betreffende nog te doen overblijft spoedig zal worden volbragt.

„De onderhandelingen over de geschillen, die tusschen den Koning van Pruissen en het Zwitsersch Verbond waren gerezen ten aanzien van de aangelegenheden van Neufchâtel, hebben reeds tot een ontwerp-tractaat geleid. H. M. vertrouwt dat zij zullen besloten worden met voor alle partijen eervolle en voldoende schikking.

„De onderhandelingen die door H. M. zijn gevoerd met de Regering der Vereenigde Staten en met de Regering van Honduras over de aangelegenheden van Centraal-Amerika hebben nog niet tot eene uitkomst geleid.

„Op last van H. M. berigten wij u, dat een tractaat van vrede tusschen H. M. en den Schah van Perzië den 4 maart door Hr. Ms. gezant te Parijs en den gezant van den Schah te Parijs is geteekend. H. M. zal de noodige bevelen geven, dat dit tractaat aan u worde voorgelegd, zoodra de ratificatien behoorlijk zullen zijn uitgewisseld.

„H. M. heeft ons opgedragen u te betuigen, dat zij zeer veel leedwezen ondervond bij de ontvangst van de jongste berigten uit China. De geschillen, die tusschen den gezaghebber te Canton en Hr. Ms. burgerlijke en maritieme ambtenaren in China zijn ontstaan, zijn nog niet bijgelegd; doch H. M. heeft een gevolmagtigde naar China gezonden, met volledige lastgeving om alle punten van verschil te behandelen en uit den weg te ruimen, en deze gevolmagtigde zal door eene behoorlijke zee- en landmagt worden ondersteund, voor het gebeurlijke geval dat zulk een bijstand noodig mogt worden.

„Door H. M. is ons de taak opgedragen u mede te deelen dat H. M., in overeenstemming met verscheidene andere Europesche Mogendheden, met den Koning van Denemarken eene overeenkomst heeft gesloten voor den afkoop van den Sondtol. Deze overeenkomst, met een afzonderlijk verdrag tusschen H. M. en den Koning van Denemarken tot aanvulling der gemaakte bepalingen, zal u worden voorgelegd. H. M. zal de noodige maatregelen nemen tot stipte naleving der beide tractaten. De ten deze aangegane verbindtenissen zullen aan uwe overweging worden onderworpen.

„*Mijne Heeren van het Huis der Gemeenten!*

„H. M. heeft last gegeven de begrootingen voor het tegenwoordige jaar aan u in te dienen. Zij zijn met eene zorgvuldige oplettendheid ontworpen, de meest mogelijke bezuiningen zijn daarbij in acht genomen, en tevens voldoen de uitgetrokken sommen aan de behoeften van elk der departementen van de openbare dienst, waarop zij respectievelijk betrekking hebben.

„*Mylords en Mijne Heeren!*

„H. M. heeft ons bevolen in uwe meest ernstige overweging aan te bevelen de maatregelen, die u zullen voorgesteld worden ter bestendiging en verbetering der wetten. Wetsontwerpen zullen u worden aangeboden ter verbetering van het regtswezen in zake van uiterste wilsbeschikkingen en erfenissen, voor zoo veel de regtsbevoegdheid betreft de thans de geestelijke geregtshoven ten deze bezitten; alsmede om bedriegelijk misbruik van vertrouwen tegen te gaan.

„H. M. gelast ons u te betuigen dat H. M. zich hartelijk gelukkig en tevreden gevoelt bij het aanschouwen van de voortdurende welvaart van haar Volk en van de toenemende uitbreiding en ontwikkeling van voortbrengende nijverheid in hare Staten.

„H. M. geeft met volkomen vertrouwen de groote belangen van haar Rijk aan uwe wijsheid en zorg over, en bidt vurig dat de zegen van den Almagtigen God over uwe beraadslagingen moge worden uitgestort, en u moge leiden tot het nemen van besluiten, die aan de bedoelingen van Hr. Ms. bestendige zorg beantwoorden, en aan de welvaart en het geluk van haar eerlijk en getrouw Volk bevorderlijk zijn." (*A. C.*)

PARIJS den 7 mei.

Het Regeringsblad deelt heden mede, dat de baron *Gros*, die als buitengewoon gezant van Frankrijk naar China zal vertrekken, gelijke instructien heeft ontvangen als lord *Elgin*, de Engelsche gezant.

BERLIJN den 6 mei.

De commissie uit het Pruissische Heerenhuis, die de wet op de nijverheids-belasting in haar geheel heeft verworpen, keurde heden die op het belasten der actien van maatschappijen goed. — Graaf *Arnim Boitzenburg* is heden over Nancy naar Parijs vertrokken, doch die reis heeft geenerlei staatkundig doel, maar persoonlijke belangen tot oorzaak. — De heer *de Reinach*, tweede secretaris bij de Fransche legatie, reist heden naar Keulen af.

KOPENHAGEN den 6 mei.

De heeren *van Bülow* en *Moltke* hebben nu bepaald geweigerd in het Ministerie te treden en zijn van hier afgereisd. Het dagblad *Faedrelandet* zegt dat de portefeuille van buitenlandsche zaken nu wel door een der tegenwoordige Ministers overgenomen zal worden.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 7 mei.

Gisteren middag heeft er bij HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* een groot diner plaats gehad, dat door H. M. de Koningin-Weduwe, benevens al de leden der Koninklijke Familie met HD. gevolg, werd bijgewoond.

— In deze residentie is aangekomen de generaal-majoor *Rigot de Begnins*, kommandant der 2de brigade infanterie, belast met de functien van provincialen kommandant van Noordbrabant.

— Gisteren werd voor den Hoogen Raad der Nederlanden behandeld het beroep van *G. N. Pullen* en . . *Lega*, tegen een arrest van het Hof in Noordholland van 17 maart jl., waarbij zij ter zake van verschillende diefstallen zijn veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 15 jaren. Na het uitbrengen van rapport door den raadsheer *Pape* werden de middelen van cassatie voor beide requiranten voorgedragen door den heer advocaat mr. *Pols*. De procureur-generaal zal in deze zaak den 13 dezer conclusie nemen.

ROTTERDAM den 7 mei.

Onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester werd hier heden eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden en door 33 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *van den Dussen van Beeftingh*, *Hoynck van Papendrecht*, *Löhnis* en *J. W. L. van Oordt*.

Nadat de notulen der vorige vergadering gelezen en zonder aanmerkingen goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op het Raadsbesluit tot verkoop der gewezen Infirmerie aan het Rijk. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van de commissie voor de plaatselijke werken de aanvrage om *f* 175 voor meerdere versterking van de Pakkenbrug en om *f* 250 voor de ophooging van een gedeelte der Kruiskade ten gevolge der verbreeding. — Ingewilligd.

3°, van de commissie van administratie over het Ziekenhuis een voorstel, om den huismeester in die inrigting, den heer *J. Steynis Gz.*, eene gratificatie van *f* 200 toe te leggen wegens zijne vele aan de gemeente bewezen diensten. — Goedgekeurd.

4°, berigt van het Nederlandsch Israëlitisch Armbestuur dat de rekening over 1856 ter opneming gereed is. — De Voorzitter benoemde hiertoe eene commissie, bestaande uit de heeren *Prins*, *Hubrecht* en *Reuchlin*.

5°, van Burgemeester en Wethouders de mededeeling, dat de kohieren der plaatselijke directe belasting voor de wijken 11—15 zijn vastgesteld en van maandag af ter visie zullen worden gelegd. — Voor kennisgeving aangenomen.

6°, het rapport der commissie belast met een onderzoek ter zake van het nationaal tooneel; dit rapport, hetwelk bij monde van den heer *Blom* werd uitgebragt, wordt hieronder in zijn geheel medegedeeld. — Werd besloten het rapport te doen drukken en verkrijgbaar te stellen.

7°, het rapport van Burgemeester en Wethouders op het verzoek van het bestuur der wasch-, bad- en zweminrigting om vrijdom van de plaatselijke belasting op de steenkolen; de conclusie strekte om de adressanten volgens de bestaande bepalingen te verwijzen naar de directie der belastingen. — Dienovereenkomstig werd besloten.

8°, van dezelfden het voorstel om de jaarwedde van de inspecteurs op het bouwen te bepalen op minstens *f* 1400 en hoogstens *f* 1700 en tevens eene voordragt voor de instructie dier inspecteurs. — Ter visie gelegd.

9°, van dezelfden het rapport op het verzoek van schout en ambachtsbewaarders van de polders Beukelsdijk, Cool en Schoonderloo, dat de gemeente het pad van de Kruiskade naar den Beukelsdijkschen weg zou onderhouden; de conclusie van het rapport strekte om het verzoek af te wijzen, daar men in verband met het waterproject meende dat er geene termen bestonden om daaraan te voldoen; de commissie voor de plaatselijke werken had geadviseerd het onderhoud niet over te nemen maar daarvoor eene jaarlijksche subsidie te verleenen, doch de voorzitter dezer commissie stemde hiermede niet in. — Werd besloten het rapport ter visie te leggen.

10°, van dezelfden het rapport op het verzoek van eigenaars en bewoners van panden op het Binnenhof aan de Kruiskade, dat daar van stadswege verlichting moge worden aangebragt; de conclusie strekte om dit verzoek af te wijzen. — Mede ter visie gelegd.

11°, een voorstel van dezelfden, om het pand van den heer *M. J. Kramer* in de Raamstraat thans weder voor bewoning geschikt te verklaren, ten gevolge der daaraan door verbouwing aangebragte veranderingen. — Goedgekeurd.

12°, van het bestuur der Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen dubbeltallen voor de benoeming van drie leden in dat bestuur in de plaats van de heeren *H. Rochussen*, *A. J. Lamme* en *M. A. van Heusde*; die dubbeltallen waren zamengesteld als volgt: 1°, de heeren *E. L. Jacobson* en *A. van Stolk* Cz.; 2°, de heeren *D. Vis Blokhuyzen* en *A. W. van Dam*, en 3°, dr. *P. van Galen* en *A. van der Pot*. — Ter visie gelegd.

13°, verzoeken van de heeren *A. de Haas* en *P. Hengleer* Jz., om benoemd te worden tot makelaars in assurantie en de laatste ook in wisselzaken. — Mede ter visie gelegd.

14°, een verzoek om ondersteuning van de gewezen moeder in het Armhuis *J. C. van der Kraats*. — Gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders.

En 15°, het rapport der commissie, belast geweest met het nazien der rekening van de openbare gezondheidscommissie over 1856; uit dit rapport, hetwelk bij monde van den heer *F. van Vollenhoven* werd uitgebragt, bleek dat men alles in orde bevonden en de rekening goedgekeurd had. — Met dankzegging aan de commissie voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde was daarop het delibereren over het request van den heer *S. van der Held* Wz., houdende verzoek om benoemd te worden tot makelaar in assurantie. Nadat de heer *van Rijckevorsel* had verklaard, wegens onbekendheid met den adressant een blanco-biljet te zullen inleveren, werd tot stemming overgegaan, waarbij zich 20 leden tegen en 8 voor verklaarden, terwijl 5 blanco-biljetten in de bus werden gevonden, weshalve het verzoek was afgewezen.

De heer *van Casteel* stelde daarop voor, de op heden avond bepaalde avondzitting geen voortgang te doen hebben, welk voorstel met 24 tegen 9 stemmen werd aangenomen, waarna met 22 tegen 11 stemmen werd besloten, in stede van heden avond, morgen avond de werkzaamheden voort te zetten, terwijl een voorstel om zulks, in plaats van morgen, zaturdag te doen werd verworpen met 20 tegen 13 stemmen.

Zonder beraadslagingen keurde de Vergadering daarna bij acclamatie goed:

a, de voorgestelde af- en overschrijvingen op de begrooting van 1856;

b, de verhooging der som voor lokalen ter dienste van het onderwijs op de begrooting van 1857,

en *c*, de afschrijvingen wegens oninvorderbare posten op de kohieren der personele belasting van 1856.

Vervolgens kwam in behandeling het rapport wegens de aanzuivering der verschuldigde kosten van verpleeggelden in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, zonder aftrek der op de dienst van 1853 gesustineerd te veel betaalde gelden. — De heer *van Reesema* verklaarde zich niet te zullen verzetten tegen het rapport der commissie, omdat er zijns oordeels geene keuze overig was en men voor de overmagt moest bukken; hij trad daarop nog in breedvoerige beschouwingen, ten betooge dat de gemeente regt had op hare vordering tegenover den Staat. — De heer *Ledeboer* stemde hiermede in, maar wilde wegens het gesustineerd te veel betaalde tegen den Staat ageren. — Hierop volgde eene woordenwisseling, waarbij het gevoelen werd voorgestaan dat men zijn regt hierop niet verloor door de conclusie der commissie aan te nemen, terwijl de Voorzitter den heer *Hubrecht* antwoordde van gevoelen te wezen dat hier geene sprake van verjaring kon zijn, en de heer *Betz* verklaarde zich niet met de conclusie te kunnen vereenigen, omdat men in zijn regt was. — Met 17 tegen 16 stemmen werd daarop de conclusie goedgekeurd, zullende in de volgende vergadering een besluit in dien zin aan de goedkeuring der Vergadering worden onderworpen.

Bij het vergevorderd uur werd de openbare zitting hierop gesloten en verdaagd tot morgen avond ten half zeven ure, terwijl vervolgens nog eene korte zitting met gesloten deuren werd gehouden.

Het bovenvermelde in de zitting van den Gemeenteraad van heden ingekomen rapport der commissie ter zake van het nationaal tooneel luidt dus:

Rotterdam 30 *April* 1857.

Het behaagde uwe Vergadering, bij besluit van 18/22 december 1856, naar aanleiding van een daartoe bij haar ingebragt voorstel te verklaren: „Dat zij het wenschelijk achtte door eene doelmatige ondersteuning den bloei van het nationaal tooneel in deze Gemeente te bevorderen," en met het oog daarop aan eene commissie, bestaande uit de Ondergeteekenden, op te dragen: „een onderzoek in te stellen naar de meest gepaste wijze op welke eene zoodanige ondersteuning, onder behoorlijke waarborgen, zoude kunnen verleend worden, en aan den Raad van dit onderzoek een verslag met de noodige voorstellen in te dienen."

Al aanstonds heeft uwe Commissie zich met dit onderzoek bezig gehouden en niet nagelaten zich ook door onderscheidene des bevoegden te doen voorlichten, ten einde zich zoo veel mogelijk op de hoogte te stellen. Uit den aard der zaak heeft dit een vrij geruimen tijd gevorderd en heeft daarom eerst *thans* uwe Commissie de eer U het navolgend verslag aan te bieden.

Uwe Commissie meent dat het minder in hare roeping lag in eene wetenschappelijke en artistieke beschouwing te treden van hetgeen het nationaal tooneel *is*, wat het zoude *moeten* zijn, wat het eenmaal zoude *kunnen* zijn, en zal zich zoo zorgvuldig mogelijk wachten in beoordeelingen of vooroordeelingen te treden van zaken die zij meent dat buiten het gebied van haar onderzoek lagen. Zij heeft evenwel gemeend zich als leiddraad voor hare beschouwingen te moeten voor oogen stellen:

I. Het nut en doel van het nationaal tooneel;
II. Den toestand waarin het thans verkeert;
III. De oorzaken van vooruitgang of verval;
Om daardoor te geraken tot
IV. De middelen ter opbeuring noodig.

I. Wat het nut en het doel van het nationaal tooneel betreft, zoo kan uwe Commissie zich onthouden hierover breed uit te weiden, te meer daar uwe Vergadering zelve reeds de wenschelijkheid erkend heeft om den bloei van dat tooneel door gepaste middelen te bevorderen. Te regt, naar het inzien uwer Commissie, begrijpt uwe Vergadering dat het tooneel behoort te zijn eene school en spiegel der zeden, eene geoorloofde uitspanning, die vruchten moet dragen voor den geest en voor het hart, eene opleiding tot goeden smaak en zuiveren kunstzin, een middel tot beschaving en veredeling des gemoeds. En zulks niet enkel voor sommige bevoorregte standen in de maatschappij, maar ook en wel grootendeels voor de klassen der minder gegoeden; in één woord *voor het Volk*. Het is meermalen, en zeker niet ten onregte, opgemerkt dat de toestand van het tooneel eene beoordeeling aan de hand geeft van den graad der beschaving eener Natie en zeer zeker is het ook dat, even als het tooneel op de maatschappij werken moet, de maatschappij wederkeerig haren invloed op den toestand van het tooneel uitoefent.

Nog eene beschouwing het tooneel betreffende meent uwe Commissie niet geheel onvermeld te moeten laten, namelijk die uit het oogpunt van *Volksvermaak*. De Commissie rekent op uwe toestemming wanneer zij beweert dat volksvermaken nuttig en noodig zijn; dat na inspanning voor de zorgen van het dagelijksch onderhoud gelegenheid tot uitspanning eene behoefte is, maar tevens ook dat het de pligt der Regering is zooveel mogelijk te zorgen dat deze uitspanningen binnen de grenzen van betamelijkheid blijven; dat zij geen nadeel maar voordeel aanbrengen; vooral dat zij niet ontaarden in losbandigheid en aanleiding tot geldverkwisting. Uwe Commissie verheugt er zich over dat de omstreken dezer Gemeente meer en meer gelegenheden tot het vrije genot van natuur en kunst aanbieden, waaraan Rotterdam voorheen zoo arm was, en dat thans gedurende het schoone jaargetijde aan ingezetenen en vreemdelingen meer dan ééne gelegenheid wordt aangeboden om zich in de vrije lucht aangenaam te verpoozen. Werd er nu zoo doelmatig en met aanvankelijk zoo gewenschten uitslag zorg gedragen voor nuttige en aangename uit-
[illegible]
missie gelooft dat de zorg van het Gemeentebestuur zich dan ook nog mag en moet uitstrekken tot die uitspanningen welke de winter oplevert; en dat in de allereerste plaats een goed tooneel, toegankelijk voor zoo velen mogelijk, daartoe behoort. Uwe Commissie meent haren blik zelfs nog eenigzins verder te mogen uitstrekken, en wil gaarne bekennen dat zij het hoogst wenschelijk zoude achten zoo de gelegenheid tot min kostbare uitspanning het geheele jaar door, meer en meer de behoefte die er nog, volgens sommigen, schijnt te bestaan aan het houden der *Kermis*, deed vervallen. De Commissie zoude zich gelukkig achten zoo eene betere regeling van gelegenheden tot uitspanning hiertoe kon leiden.

II. Heeft nu het nationaal tooneel in Nederland, en wel bepaaldelijk binnen deze Gemeente, tot heden toe aan zijne roeping beantwoord? Eene moeijelijk door ons te beantwoorden vraag voorwaar en die voor grondig onderzoek en nauwkeurige uiteenzetting zeker aan andere en meer bevoegde beoordeelaars dan wij zijn zoude behooren te worden voorgelegd. Vóór alles hebben wij, ook met vasthouden aan ons subjectief en individueel gevoelen, willen vermijden ons als kunstregters op te werpen, of den staf te breken over pogingen ten goede, zelfs al waren deze dan ook misschien minder doelmatig aangewend of niet met het gewenschte gevolg bekroond. Ééne vooronderstelling evenwel meenen wij te mogen wagen, namelijk dat, naar de geschiedenis en de traditie te oordeelen, ons nationaal tooneel in de laatste jaren, zoowel met opzigt tot de vertooners als tot de tooneelliteratuur, vergeleken met nu 25 en 50 jaren geleden, in het algemeen niet vooruit schijnt te zijn gegaan, ten zij de eischen die men vroeger aan het tooneel stelde merkelijk minder streng waren dan tegenwoordig.

III. Is deze vooronderstelling juist en moest er worden aangetoond welke de oorzaken waren die ongunstig op het nationaal tooneel hebben gewerkt, dan zou een nauwkeurig en veelzijdig onderzoek eene uitstrekte en breede uiteenzetting van beschouwingen vorderen, waarvan uwe Commissie zich ontslagen meent te moeten achten. Maar waarschijnlijk zoude dan daarin onder anderen ook gewezen worden op de weinige gelegenheid tot opleiding en beschaving van tooneelkunstenaren hier te Lande, en op de weinige hulp die de Nederlandsche letterkunde aan het tooneel biedt. Van de Letterkundige Genootschappen toch in de eerste plaats zoude men mogen verwachten dat de ondersteuning en aanmoediging uitging tot wetenschappelijke vorming en ontwikkeling, bij gunstigen aanleg, van jeugdige kunstenaren, terwijl zij voorts door belooningen uit te loven aan oorspronkelijke tooneelstukken of aan goede vertalingen de tooneel literatuur zouden kunnen bevorderen. En voor zoo ver het tooneel binnen deze gemeente betreft zoude er, gesteld dat men aannemen moet dat het niet vooruit is gegaan, dan ook gewaagd moeten worden van de mededinging van vreemde tooneelgezelschappen die meermalen en zeker niet altijd ten onregte, ten nadeele van het nationale tooneel uitviel, van het bestaan van twee grootere en twee of meer kleinere schouwburgzalen alhier; een getal niet alleen zeker te groot voor de behoefte, maar tevens eene oorzaak van verbrokkeling van krachten; op de soms weinig zorgvuldige keuze der opgevoerde tooneelstukken en misschien ook wel op de min of meer ondoelmatige inrigting der schouwburgzalen zelf.

Het is zeker niet de roeping uwer Vergadering zich de verbetering van het nationaal tooneel *als zoodanig* aan te trekken; dit behoort meer eigenaardig aan anderen en wel in de eerste plaats aan hen die op het gebied der letterkunde en schoone kunsten het bevel voeren. Maar uwe Vergadering wenscht dat van hetgene bestaat voor deze Gemeente zoo veel mogelijk partij worde getrokken, opdat het slechte worde geweerd en het goede dat er is door doelmatige ondersteuning aangemoedigd en zoo mogelijk nog verbeterd worde.

Zal het tooneel aan zijne bestemming voldoen, zoo zal het wel geen betoog behoeven dat de eerste vereischten zijn: opvoering van goede degelijke tooneelstukken. Van de zoodanige die de strekking hebben om den geest te beschaven, om den goeden smaak aan te kweeken, om de zeden te verbeteren en zonder overprikkeling der zinnen eene uitspanning te verschaffen, geoorloofd niet alleen, maar die veelzijdig nut aanbrengt. En nu blijve men, alleen om den wille van het woord „nationaal" niet angstvallig hechten aan de opvoering van tooneelstukken uitsluitend van Nederlandschen oorsprong. Ware zelfs onze tooneel-literatuur rijker, wij zouden het nog wenschelijk achten ook bekend gemaakt te worden en ons voordeel te doen met de uitstekendste vruchten op vreemden grond geteeld en — mits met de noodige kennis — op Nederlandschen bodem overgebragt. Wij houden het er voor dat dit aan het nationaal tooneel en aan onze eigene literatuur wel voordeel, maar geen nadeel kan toebrengen; terwijl er voorzeker niets tegen is om bij vreemden ter schole te gaan en ook bij hen het goede op te zoeken. En schijnt het onzen vaderlandsche letterkundigen, vooral in de laatste jaren, aan lust en aanmoediging te ontbreken om hun scheppend talent aan het tooneel te wijden, er is voorzeker nog geen gebrek aan goede vertalers, die vreemde voortbrengselen in Nederduitsch gewaad zouden weten te steken. Eene goede tooneeldirectie, mits niet al te zeer beperkt in hare geldmiddelen, zal hiervan wel partij weten te trekken en de daartoe geschikte tooneelwerken in den vreemde voor hare eigene rekening in onze taal doen bewerken.

Maar wat zoude eene ruime en goede keuze van tooneelstukken baten, zoo de opvoering daarvan niet naar behooren ware? Voorzeker zijn de eischen die men den tooneelkunstenaar doen mag vele: hij moet niet alleen zijne taal zuiver spreken en genoegzaam vertrouwd zijn met hare letterkunde, maar hij moet ook bij eene zooveel mogelijk wetenschappelijke vorming een man zijn van beschaafde zeden, bekend met de onderscheidene maatschappelijke toestanden en vormen, die hij bestudeerd heeft; maar ook tevens een man van zuiveren kunstzin, die wars van wansmaak en van valsch vernuft, in het *ware* alleen het schoone vindt en zich voor overdrijving weet te wachten. Bovendien moet hij bij het juiste besef zijner roeping niet de gunst van velen zoeken na te jagen, maar er naar streven het schoon der kunst te doen zegevieren over de dikwerf verkeerde eischen van het groote publiek. Hij moet bij het steunen op eigen krachten
[illegible]
beheerschen; hij moet haar tot zich weten op te voeren. Dit is de ware zegepraal der kunst.

Voldoet nu de tegenwoordige toestand van ons nationaal tooneel binnen deze Gemeente aan al deze voorwaarden, die wij hier in eenige hoofdtrekken hebben aangegeven? Uwe Commissie wenscht hieromtrent geene uitspraak te doen. Zij meent echter niet geheel onvermeld te mogen laten de poging in den afgeloopen winter aangewend om een tooneelgezelschap alhier bijeen te brengen, beter zamengesteld dan vroeger, en welke poging, naar veler oordeel, aanvankelijk met een vrij gunstig gevolg is bekroond.

Een derde vereischte voor den bloei van het nationaal tooneel is dat de schouwburgzaal doelmatig ingerigt en zoo veel mogelijk voor alle klassen der maatschappij, naar mate van hare gegoedheid, toegankelijk zij. Van de lokalen binnen deze gemeente is de schouwburgzaal aan den Coolsingel het grootste en zoo ver uwe Commissie meent ook wel het geschiktste der voor het algemeen geopende lokalen, en dat tevens door verscheidenheid van rangen den toegang, naar gelang van de middelen der bezoekers, aanbiedt. Deze schouwburgzaal is, even als al de anderen die hier bestaan, bijzonder eigendom en noch meerder noch minder dan alle dergelijke inrigtingen aan het toezigt of aan de bemoeijingen van het Gemeentebestuur onderworpen.

IV. Na dit een en ander zoo beknopt mogelijk uwe Vergadering te hebben herinnerd, meent uwe Commissie te moeten overgaan tot de behandeling der vraag: „welke de meest gepaste wijze zij om door eene doelmatige ondersteuning den bloei van het nationaal tooneel binnen deze Gemeente te bevorderen."

Voor den bloei van het nationaal tooneel wordt vereischt dat de vertooners voor hunne taak berekend zijn, dat er een goed toezigt besta op de keuze en opvoering der tooneelstukken, en dat de schouwburg voor zoo velen mogelijk toegankelijk zij.

Zullen de vertooners voor hunne taak berekend zijn, dan is het noodig dat men trachte een gezelschap te vormen uit de beste talenten die er te vinden zijn. Dit kan natuurlijk niet anders geschieden dan door zulke tooneelkunstenaren uitzigt te geven op eene voldoende geldelijke belooning, zoo mogelijk met bepaalde zekerheid. Er is met lofwaardigen ijver, uwe Commissie erkent het gaarne en sprak er hierboven reeds van, door eenige belangstellende kunstvrienden in deze Gemeente, eene poging hiertoe aangewend; men heeft getracht eenige der gunstig bekende tooneelkunstenaren bijeen te brengen en tot een goed geheel te vormen. Zoo als echter deze zamenstelling is, schijnt zij, om geldelijke redenen, geen langen duur voor de toekomst te beloven; ook daarom niet, dewijl dit gezelschap, op enkele uitzonderingen na, alleen hier ter plaatse werkzaam is en de opbrengsten van de tooneelvoorstellingen binnen deze Gemeente alleen op verre na niet voldoende schijnen te zijn om de uitgaven van tractementen en onkosten van een vast tooneelgezelschap te bestrijden. Wenschelijk ware het zoo men zich ook met eene andere aanzienlijke Gemeente konde verstaan, ten einde de tooneelvoorstellingen in de beide Gemeenten door een en hetzelfde gezelschap te doen opvoeren en daardoor, bij slechts betrekkelijk kleine

vermeerdering van uitgaven, de geldelijke opbrengst merkelijk grooter te doen zijn.

Maar zal het Gemeentebestuur van Rotterdam eene poging tot bereiking van het gewenschte doel in de hand werken, het zal in de eerste plaats wel niet anders kunnen geschieden dan door eene *geldelijke toelaag* te verleenen, met de zekerheid dat daarvan een zoo goed en zoo doelmatig mogelijk gebruik worde gemaakt. Sedert eenige jaren stond ons Gemeentebestuur jaarlijks eene som van *f* 1000 toe, als vergoeding, zoo het heette, voor reiskosten aan de 's Gravenhaagsche tooneelisten, die hier den schouwburg aan den Singel bespeelden, doch zonder eenige voorwaarden of bepalingen hoegenaamd. Eene geldelijke toelaag in den zin zoo als uwe Commissie bedoelt, zoude alleen onder behoorlijke voorwaarden verstrekt en de nakoming daarvan aan een naauwkeurig toezigt onderworpen moeten worden.

De Gemeente 's Gravenhage verleent door het vrij gebruik toe te staan van den schouwburg, die gemeente-eigendom is, met verwarming, verlichting en decoratien, eene zeer belangrijke subsidie *in natura*, terwijl door Z. M. den Koning aan het nationaal tooneel aldaar nog eene gift van *f* 10/m. jaarlijks wordt bijgedragen. *Amsterdam*, waar de groote schouwburg eveneens gemeente-eigendom is, verleent het kosteloos gebruik van het gebouw en de decoratien, zonder verwarming en verlichting, maar met eene geldelijke toelage van p. m. *f* 14/m. 's jaars, terwijl de subsidie van Z. M. den Koning aan het Amsterdamsche tooneel *f* 10/m. en die van de provincie Noord-holland *f* 3/m. 's jaars bedragen.

Het behoeft geen betoog dat, tegenover die ondersteuningen te Amsterdam en te 's Gravenhage, het tooneel in de Gemeente Rotterdam in merkelijk minder gunstigen toestand geplaatst is. Door eigen krachten kan het moeijelijk zich tegenover die meer begunstigde Gemeenten staande houden, dewijl het uit den aard der zaak volgt dat dáár waar de tooneeldirectien grootere voordeelen genieten zij ook in staat zijn door ruimere tractementen de beste tooneelkunstenaars aan zich te verbinden, en dit eene eerste voorwaarde is voor den bloei van het tooneel.

Wanneer nu uwe Commissie meent aangetoond te hebben dat eene ondersteuning van het nationaal tooneel alhier in de allereerste plaats moet bestaan in eene geldelijke toelage, dan rijst natuurlijk de vraag aan wie en aan welk tooneelgezelschap die te verleenen? Er waren toch in den afgeloopen winter alhier *drie* Hollandsche tooneelgezelschappen geregeld werkzaam en alle drie maakten — voorzeker met evenveel regt — aanspraak op den titel van „Nationaal tooneel." Uwe Commissie is echter van oordeel dat eene geldelijke toelage uit de Gemeentekas alleen dáár zoude behooren te worden verleend, waar zij het meeste uitzigt op een gewenscht resultaat geven kan, en gelooft dan ook *niet* dat het in het belang van het Nationaal tooneel zelf wenschelijk zoude zijn het bestaan van verschillende tooneelgezelschappen aan te moedigen. De leer van het nut der vrije concurrentie moet, gelooft zij, op het gebied der *kunst* niet onvoorwaardelijk worden toegepast, vooral niet wanneer haar bloei alleen door *vereeniging* van krachten kan bevorderd worden en concurrentie tot verbrokkeling leidt. Uwe Commissie zoude dus meenen dat de subsidie moest worden verleend voor de voorstellingen in dat gebouw dat het grootste aantal toeschouwers kan bevatten en dat door verscheidenheid van rangen en daaraan geëvenredigde prijzen den toegang voor het algemeen het gemakkelijkste maakt. Dit gebouw is de schouwburgzaal aan den Coolsingel.

Het komt uwer Commissie hoogst wenschelijk, ja bepaald noodig voor, dat het bespelen van den schouwburg alhier geschiede door één en hetzelfde tooneelgezelschap met dat van 's Gravenhage. Niet alleen uit hoofde der mindere onkosten daaraan verbonden, maar tevens ook in het belang van het nationaal tooneel zelf. Te 's Gravenhage hebben tweemaal 's weeks Hollandsche tooneelvoorstellingen plaats; alhier zoude men dit getal ook op twee kunnen bepalen; er bleven dan van de zes werkdagen der week nog twee vrij, die de tooneelspelers zich voor de noodige studie konden ten nutte maken. Uwe Commissie zoude eene zoodanige regeling zelfs tot eene bepaalde voorwaarde willen gemaakt hebben, daar zij gelooft dat het dagelijks reizen en trekken tot het geven van voorstellingen in verschillende gemeenten niet dan nadeelig kan zijn; de noodzakelijkheid moge het tot vergrooting der geldelijke inkomsten voorschrijven, maar het beneemt den tooneelkunstenaar de gelegenheid tot studie en tot de rust die ook hij soms noodig heeft.

Het tooneelgezelschap alhier in den schouwburg aan den Coolsingel werkzaam was dezen winter een ander dan dat te 's Gravenhage. Uwe Commissie meent dit te moeten betreuren en den wensch te kennen te geven om deze twee tooneelgezelschappen tot één te brengen; liever nog om uit de beste bestanddeelen van de drie gezelschappen die dezen winter hier werkzaam waren één goed geheel te vormen en de concurrentie te doen ophouden. Naar veler oordeel toch bezitten zij ieder te vele goede elementen dan dat het niet hoogst wenschelijk zoude zijn te trachten door vereeniging een voortreffelijk geheel daar te stellen.

En wat nu de som betreft, die er zoude vereischt worden om, met het uitzigt op goed gevolg, het Nationaal tooneel in deze gemeente te ondersteunen; uwe Commissie heeft zoo veel mogelijk getracht hier omtrent eenige berekeningen te maken en daarnaar een zoo naauwkeurig mogelijk onderzoek ingesteld. Zij heeft bepaaldelijk daarbij in aanmerking genomen het bedrag der tractementen die de tooneelkunstenaars hier te Lande doorgaans genieten, alsmede de lasten en baten aan de tooneelvoorstellingen alhier verbonden. Ten gevolge van dit onderzoek is zij tot de conclusie gekomen dat, zal de ondersteuning iets beteekenen, zij jaarlijks niet minder zoude behooren te bedragen dan *f* 5000.

Deze som moge welligt voor sommigen uwer hoog klinken en als te belangrijk worden beschouwd. Wij vleijen ons evenwel dat bij nader inzien dit bedrag minder overdreven zal toeschijnen, vooral als men daarbij in aanmerking neemt dat het zeker nog verre achtersaat bij de ondersteuning die de Gemeente 's Gravenhage verleent en dat uwe Commissie aan deze toelage voorwaarden wenscht te verbinden.

De slotsom van het onderzoek en de berekeningen uwer Commissie heeft haar geleid tot het volgende Voorstel:

1. Dat uwe Vergadering besluite om het nationaal tooneel binnen deze Gemeente eene jaarlijksche subsidie uit de Gemeentekas toe te staan van *f* 5000.

2. Dat deze subsidie worde verstrekt aan zoodanige corporatie of aan zoodanige vereeniging van ingezetenen dezer Gemeente, als die geacht mag worden vertrouwen te verdienen en voor hare taak berekend te zijn, met dien verstande dat in het bestuur van zoodanige vereeniging tevens twee of meer leden uit den Gemeenteraad zitting hebben, door dezen daartoe te benoemen.

3. Dat een zoodanig bestuur zich verbinde gedurende minstens vijf maanden van het jaar, van den herfst tot in de lente, tweemalen 's weeks tooneelvoorstellingen in de Nederduitsche taal te doen opvoeren in de grootste der hier bestaande schouwburgzalen.

4. Dat zoodanig bestuur zich verbinde die tooneelvoorstellingen te doen opvoeren het zij door één en hetzelfde gezelschap dat ook den schouwburg te 's Gravenhage bespeelt, het zij door een vast gezelschap alleen voor deze Gemeente, met dien verstande dat zoodanig tooneelgezelschap dan ook in geene andere Gemeente dan te 's Gravenhage en te Rotterdam, of te Rotterdam alléén werkzaam zij.

5. Dat de regeling en de prijzen der plaatsen aan de goedkeuring van den Gemeenteraad worde onderworpen.

6. Dat door een zoodanig bestuur jaarlijks rekening en verantwoording aan het Gemeentebestuur worde gedaan, met een beredeneerd verslag over zijne verrigtingen.

Uwe Commissie hoopt en vertrouwt dat eene subsidie op deze wijze te verleenen uitzigt geeft om met het gewenschte gevolg te worden bekroond en het middel te zijn om den bloei van het nationaal tooneel binnen deze Gemeente krachtig te bevorderen. Zij heeft voor zichzelve de overtuiging, dat zij hare eischen zóó matig gesteld heeft als slechts met het doel dat zij zich voor oogen stelde overeen te brengen was. Zij is zich hiervan zoo bewust dat zij niet aarzelt als haar gevoelen te kennen te geven dat, mogt men zwarigheid vinden het genoemde geldelijk bedrag toe te staan, of de gestelde voorwaarden te streng achten, zij het dan verkieselijker zoude achten liever *niets* te doen en de zaak van het Nationaal tooneel aan haren eigenen loop over te laten.

Mogt uwe Vergadering zich met onze zienswijze vereenigen, zoo is het de bedoeling uwer Commissie *niet* dat het Gemeentebestuur het initiatief neme om eenige onderneming tot verbetering van het Nationaal tooneel in het leven te roepen, of zich al aanstonds aan het hoofd stelle van eene poging daartoe. Uwe Commissie wenscht dat hare zienswijze — die zij hoopt dat ook die uwer Vergadering zijn moge — algemeen bekend worde en wil dan afgewacht hebben of belangstellende personen, onder bepaalde voorwaarden, welligt aanvrage doen om ondersteuning van het Gemeentebestuur. Uwe Vergadering zoude dan daarna eene Commissie kunnen benoemen, ten einde de zaak te onderzoeken, en later kunnen beslissen in hoe verre er termen aanwezig waren, om zoodanige ondersteuning te toe te zeggen of te weigeren.

Uwe Commissie heeft de eer deze beschouwingen en haar Voorstel aan het meer verlicht oordeel uwer Vergadering te onderwerpen.

De Commissie voornoemd,

G. H. BETZ.
H. VAN RIJCKEVORSEL.
A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.
L. PINCOFFS.
F. W. C. BLOM.

Heden voormiddag had eene aandoenlijke plegtigheid plaats, de ter aarde bestelling namelijk van het stoffelijk overschot eens geneesheers die zich de algemeene achting en genegenheid van allen die hem kenden in ruime mate had verworven, de weled. zeer gel. heer *Pieter Peelen*, den 4 dezer, na eene hevige ziekte, in den nog jeugdigen leeftijd van 33 jaren, aan zijne weduwe en kinderen door den dood ontnomen. Het korps doctoren werd bij het graf vertegenwoordigd door eene commissie uit het zelve, welke commissie uit vijf leden bestond, waaronder die welke hem in zijne ziekte hadden behandeld. Door den weled. zeer gel. heer dr. *Nortier* werden eenige woorden bij het graf gesproken, in welke hij den overledene als *braaf huisvader, beoefenaar der wetenschap* en *zeer nuttig lid* der maatschappij met korte woorden schetste. De zwager des afgestorvenen, de weleerw. heer *Ovink*, beantwoordde die toespraak namens de familie zeer hartelijk. En hiermede was de treurige plegtigheid geëindigd. Behalve de bovengenoemden waren nog zeer vele collega's en andere vrienden des ontslapenen uit alle standen der maatschappij tegenwoordig, welke daardoor niet weinig bevestigden hoe algemeen dr. *Peelen* bemind was.

In de zitting der Tweede Kamer van heden, waarvan wij in een volgend N.° een nader verslag zullen mededeelen, zijn onder anderen goedgekeurd de wetten tot bekrachtiging der ordonnantien van den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië nopens het verbod tot den invoer van vuurwapenen en buskruid in de havens van Palembang en Moeara Kompeh, alsmede de wetten tot verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1857 en tot vereeniging van verschillende gemeenten. Morgen wordt wederom zitting gehouden.

Te Delft duren de feesten steeds voort; gisteren had in het smaakvol gedecoreerde locaal van den heer *W. Koens*, op het Societeitsplein aldaar, eene luisterrijke matinée musicale plaats, onder de leiding van onzen bekwamen stadgenoot den heer *W. Hutschenruyter*; des avonds gaf het muziekgezelschap *Apollo* een concert en daarna een bal in de prachtig gedecoreerde schouwburgzaal der Stads Doele, waarbij het muziekkorps van het regement grenadiers, onder directie van zijnen kapelmeester den heer *Dunkler*, weder talrijke blijken van goedkeuring inoogste; na den afloop van het eerste gedeelte van dit concert, werd de fraaije door eenige dames geschonken banier door den vaandeldrager van het studentenkorps binnengeleid, aan het bestuur van het gezelschap *Apollo*, onder warme dankzegging aan de donatrices overhandigd en onder de luide toejuichingen der aanwezigen te midden van het orchest geplaatst. Omstreeks elf ure nam het bal een aanvang, dat tot laat in den nacht voortduurde, en even als de matinée en het concert zeer druk werd bezocht.

— Heden promoveerde aan de Leydsche Hoogeschool de heer *E. J. de Prez*, van Rotterdam, in de geneeskunde, na openbare verdediging van zijn akademisch proefschrift: *over de placenta*.

— Van Kampen wordt den 6 dezer geschreven: Gisteren middag omstreeks twee ure barstte een hevige brand uit ten huize van *B. van der Kolk*, op het Kamper-Eiland, dien men aan den IJsselkant duidelijk zag woeden. Naauwelijks was het bekend of de brandweer spoedde zich met eene spuit derwaarts. Tegen half vier ure op de plaats des onheils aangekomen, lag het huis reeds geheel in asch, doch de vuurgloed was nog zoo hevig, dat men, niettegenstaande met veel kracht water werd gegeven, nog drie volle uren noodig had om den brand geheel te blusschen. Zeer weinig is van den inboedel gered kunnen worden, doch door het menigvuldig water der spuit bleef de kelder bewaard, waaruit veel boter en melk werd gered. Nog eene kist met linnengoed en andere waarde bleef gedeeltelijk behouden. Gelukkig was het vee in het land, evenwel zijn nog een varken en zes biggen verbrand.

— Eergisteren is te 's Hertogenbosch aanbesteed het bezetten van rijzen kraagstukken en het verder opbermen van een gedeelte onder den bovenoever van de Nieuwe Merwede, langs de noordzijde van den polder Hardenhoek, onder de gemeente Werkendam, aangenomen door *P. Langeveld* Pz., te Hardinxveld, voor de som van *f* 2694.

— Ll. maandag ontstond brand in het huis bewoond door den machinist en verdere bedienden bij den stoomhoutzaagmolen *de Nijverheid* onder Farmsum, van de heeren *Borst* en *Roggenkamp* te Delfzijl. Het gebouw is bijna geheel verbrand. Van de meubelen is een gedeelte gered en zijn de boeken en papieren der firma uit het kantoor, dat tevens daarin werd gehouden, geborgen.

— De waterhoogte te Arnhem was den 6 dezer 1,37 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 6 dezer 6 voet 11 duim Keulsch peil (6 voet 10 duim Rijnlandsch).

— Eergisteren zijn te Antwerpen de botsingen tusschen militairen en burgers of liever miliciens weder zeer talrijk geweest. In de Kloosterstraat hebben jagers een tijd lang met blanke sabel eenige personen vervolgd, waarmede zij in eene kroeg in twist geraakt waren. In de Boekstraat heeft een gevecht tusschen vijf militairen en even zoo vele burgers plaats gehad. In de Saucijzenstraat hebben soldaten in eene herberg de meubelen aan stuk geslagen; er waren onder-officieren bij, en drie a vier hunner zijn door eene patrouille gearresteerd. Gisteren morgen is een gedeelte der onder de wapenen geroepen miliciens uit Antwerpen vertrokken, heden zouden nog meerdere naar hunne korpsen marcheren, en alzoo hoopte men spoedig bevrijd te worden van die onaangename tooneelen, die ieder jaar op dezen tijd terugkeeren.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 8 Mei.

OVERLEDEN: J. Besjes, man van P. Hokking, 63 j. — E. d'Ancona, d., 2 m. — J. E. de Klerk, man van S. E. Hartman, 56 j. — G. E. L. Marges, d., 5 m. — A. Hendriks, jd., 16 j. — F. P. Dirckx, wedr. van J. M. Sebil, 63 j. — L. M. Janssen, z., 1 m. — S. C. Hartmann, d., 1 m.

BEVALLEN: J. M. J. Emmerik, geb. de Visser, levenl. d. — G. Kleingeld, geb. de Jong, z. — J. Klinkenberg, geb. Blankers, d. — D. van Leerdam, geb. de Boon, z. — A. van Veen, geb. van Put, d. — W. C. Klaar, geb. van den Broek, d. — E. de Korte, geb. Goedhart, z. — M. Martveldt, geb. Haseboom, d. — A. Buys, geb. de Velte, d.

GETROUWD: J. Rijshouwer, jm., 26 j., met J. E. Schuurman Schimmel, jd., 22 j.

232ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Vierde Klasse, 4de Lijst: N.° 9506 en 19470, ieder *f* 1000; N.° 13639 en 17074, ieder *f* 100.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 6 mei. Vertrokken *Generaal Michiels*, P. G. Visser, naar Batavia (per *Brouwershaven*).

HELLEVOETSLUIS 7 mei. Gearriveerd *Frauken*, Schoon, van Mullerup; *Venus*, Alcar, van Middlesbro'; *Zeeploeg*, Koster, van Newport; *Iffland*, Hencke, van Baltimore, en *Nieuw-Lekkerland*, Hoffman, v. Brouwershaven. — Vertrokken *Pelican* (st.) n. Liverpool; de wind O. ten N. — N. ten O.

BRIELLE 7 mei. Gearriveerd *Moselle* (st.) en *Citizen* (st.), beiden v. Londen; *Enchantress* (st.) en *Sea Gull* (st.), beiden v. Hull. — Vertrokken *Prins van Oranje* (st.) naar Duinkerken; de wind N. O.

MAASSLUIS 7 mei. Heden vertrokken *Verwisseling*, P. J. de Boer, *Zeevaart*, H. D. Landeweer, *Zwaantina Thelina*, H. P. de Boer Sap, en *Fossiena Stars*, K. S. Boiten, alle vier n. St. Petersburg; *Gerhardina*, S. F. Brandt, naar Dantzig; *Anna Agatha*, J. Klingen, naar Dublin; *Rob Roy*, J. Clackton, n. Londen; *Patriot*, R. Hayes, naar Stockton; *N. R. Gazfabriek*, H. A. Hisschemöller, *Julie & Sophie*, J. G. Sörensen, en *Ruby*, G. Patterson, alle drie naar Newcastle. — Met uitzondering van de *N. R. Gazfabriek* en *Ruby*, buiten geankerd, zijn vorenstaande schepen allen wel in zee gekomen; de wind O. N. O. — N.

BROUWERSHAVEN 7 mei. Gearriveerd *Stad Dordrecht* (st.) van Londen. — Vertrokken *Bommelerwaard*, Loos, naar Cardiff, en *Nieuw-Lekkerland*, Hoffman, n. Hellevoetsluis (per *Kinderdijk*); de wind O. — N. O.

ZIERIKZEE 5 mei. Gearriveerd *Lord Willoughby*, Roberts, v. Cornish (Wallis) naar Rotterdam.

TEXEL 6 mei. (N. N. O. — N. O.) Gearriveerd *Ondine* (st.), Lovius, van Bordeaux, en *Rambler*, Muir, van Newcastle. — Vertr. *Diana* (st.) naar Londen; *Graaf van Rechteren* (st.) naar Hull; *Messenger*, Philips, naar Sunderland, en *Coadjutor*, Dupear, naar Newcastle.

TEXEL 7 mei. Gearriveerd *Straat Baly*, W. J. van der Ven, van Java, laatst van de Kaap de Goede Hoop. — Vertrokken *Havana Packet*, de Boer, n. Havanna, en *Anna Augusta*, Kuiper, n. Triest.

VLIE 4 mei. Gearriveerd *Vrije Fries*, Arema, van Newcastle; *Eendragt*, Munneke, van Boness, en *Emma Louise*, Schwerdtfeger, van Stolpemunde. — Vertrokken *Aurora*, Andersen, n. Frederikstad.

VLISSINGEN 4 mei. Van Antwerpen de Schelde afgekomen en gisteren van deze reede vertrokken *Maasland*, Post, naar Buenos-Ayres, en *Robert Parker*, Tacey, naar Quebec en Montreal.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te SMYRNA 23 april *Pollux*, Molenaar, van Amsterdam, laatst van Syra (zou naar Mersijn verzeilen om voor Engeland te laden). — Te DANTZIG 4 mei *Jansje*, Pik, en *Gesina Jantina*, Alberts, beiden van Rotterdam.

Te BORDEAUX 5 mei *Alida* van Gibraltar. — Te WOLGAST 22 april *Tweelingen*, Schoemaker, van Pekela; 23 dito *Catharina*, de Winter, van Amst. — Te DANTZIG 1 mei *Burgemeester van Setten*, Meeter, van Rotterdam; 2 dito *Johanna Ettina*, Schuur, v. Sunderland, *Landman*, Karsijns, van Dordrecht, *Haabet*, Christensen, van het Nieuwe Diep, *Catharina*, Scheits, van Delfzijl, *Trouw*, Schenk, en *Sara Maria*, Oldenburger, beiden van Harlingen, *Afina Alberdina*, Nagel, van Guernsey, *Dankbaarheid*, Kuiper, van Hamburg, *Ceres*, Bossinga, *Alida Scheringa*, Kuipers, en *Concordia*,

de Groot, alle drie van Amst., *Diverdina*, Westerborg, en *Ettina*, de Jonge, beiden van Londen, *Jonge Rieke*, Klein, en *Catharina*, Olthoff, beiden van Newcastle; 3 dito *Jufvrouw Hillegonda*, Giezen, van Dordrecht, *Bernhard*, Schaap, v. Harlingen, *Jantina Frouwina*, Duin, van Rott., en *Harmonie*, Bakker, van Grangemouth. — Te MEMEL 2 mei *Geertruida*, de Groot, van Harlingen.

Vertrokken:

Van HAVANNA 12 april *Caméleon*, Ruige, naar Falmouth (met 2991 k. suiker). — Van ANTWERPEN 5 mei *Aurora*, Boon, naar Shields. — Van CUXHAVEN 5 mei *Twee Vrienden*, Dijk, n. Bahia, en *Verden*, Koppermann, naar Batavia. — Van WOLGAST 25 april *Jantina*, Vos, naar Schiedam; 29 dito *Melusina*, Klontje, n. Amst.; 30 *Vrouw Renske*, Konterman, naar Denemarken. — Van SWINEMUNDE 2 mei *Drie Gezusters*, Dijkstra, n. Arensburg, en *Jantje Berg*, van Driesten, n. Londen. — Van DANTZIG 3 mei *Zwaantina Margrietha*, de Vries, en *Old Peter*, Lauritzen, beiden n. Amst. — Van BERGEN 25 april *Elsina*, Mulder, naar Engeland; 29 dito *Grietje*, Ebes, naar Pruissen, *Geerdina*, van der Wal, en *Neptunus*, Joosten, beiden naar Rusland. — Van KOPENHAGEN 1 mei *Helena*, Klein, en *Jantina Fennechina*, Tiktak, beiden naar de Oostzee. — Van STOCKHOLM (uitgeklaard) 29 april *Josephine*, Näsman, naar Amsterdam.

Van BILBAO 1 mei *Orion*, Buisen, en van BAYONNE *Elisabeth*, Mandties, beiden n. Cardiff. — Van BORDEAUX 4 mei *Jetskalina Wija*, Doornbosch, n. Liverpool. — Van NANTES 4 mei *Gezina Margaretha*, Stenger, n. Bordeaux.

NEW-YORK 21 april. De *Richard Anderson*, kapit. Coffin, van Rotterdam alhier gearriveerd, heeft op de reis hevige westelijke stormen doorgestaan, zijnde de lading overgeworpen enz. Op 42 gr. NB. en 49 gr. WL. passeerde men een ijsberg.

Het Nederl. schip *Verwachting*, kapit. Visser, van Villanova naar St. Petersburg, te SWINEMUNDE binnen, heeft den 2 mei de reis voortgezet.

In de SOND gearriveerd: 3 mei *Geertruida Johanna*, Donema, v. Livorno, *Reintje*, Teensma, en *Juliana Louise*, Spijkman, beiden van Amst., *Engelina Petronella*, Kuiper, *Hendrika*, Wegener, en *Margaretha*, Poll, alle drie van Bergen, en *Elisabeth*, Klaasen, van Newcastle, alle zeven naar St. Petersburg; *Concordia*, Ibsen, en *Anna Maria*, Mandue, beiden van Stralsund naar Schiedam; *Noordstar*, Mool, van Delfzijl n. de Oostzee; *Jacoba Catharina*, Nieveen, van Bergen naar Nerva; *Nijverheid*, Kemper, van Rott. n. Stettin; *Annechiena*, Frey, van Antwerpen naar Rostock, en *Stella Maris*, Feijen, van Grangemouth naar Koningsbergen; — 4 mei *Elisabeth*, Naatje, van Delfshaven naar Reval; *Hendrika*, Plukker, v. Schiedam naar Riga; *Chelona*, Edwardsen, van het Nieuwe Diep naar Nerva; *Wietske*, Bos, van Amst. naar Norrköping; *Gesiena*, de Boer, van Hamburg naar St. Petersburg; *Tjapke Scheringa*, Doent, *Catharina Kuelsina*, Vos, en *Antje Pronk*, Schoor, v. ......

HOLTENAU gepasseerd 3 mei *Jacobus Cornelius*, Schoon, *Hillegina*, Joosten, en *Leentje Dost*, Rasker, alle drie van Stralsund n. de Maas; — 4 mei *Vrouw Grietje*, Koops, van Lubeck n. Wormerveer, en *Marchina*, Bancing, van Stralsund naar Schiedam.

Engeland.

Te LONDEN gearriveerd 6 mei *Star*, Weir, v. Rott.; — uitgeklaard 5 *Vrouw Grietje*, Pekelder, n. Amst. Van GRAVESEND vertr. 6 *Gezina*, Pronk, n. Antwerpen. Te YARMOUTH gearriv. 4 *Fox*, King, v. Alkmaar. Te SUNDERLAND 4 *Grietje* van Duinkerken, *Shincliffe*, Copperthwaite, en *Thomas Gales*, Laidler, beiden v. Amst. Te SHIELDS 5 *Harald*, Bowden, v. Amst., en *Rebecca & Elizabeth*, Dawson, van het Nieuwe Diep; — vertr. *Lord Byron* n. Dordrecht en *Belmont* n. Schiedam. Te INVERKEITHING 5 *Æolus*, de Boer, v. Leith. Te DROGHEDA 5 *Marchina Rosetta*, Koning, v. Rostock. Te NEWPORT 5 *Sophie* (st.) v. Rott. Te LIVERPOOL 5 *Anna Hendrika*, Ebling, v. Amst., en *Gerritje Tesje*, Kuipers, van Poole. Van MIDDLESBRO' vertr. 5 *Snowdrop*, Lowan, n. Rotterdam.

Te CARDIFF gearriveerd 4 mei *Tagal*, Gobel, v. Amst., *Twee Gebroeders*, Swart, en *Ottoline*, Prange, beiden v. Rott.; — vertr. *Macao*, Logger, n. Rio-Janeiro, en *Jonge Andries*, Steffens, n. Amst.

Bij PENZANCE 2 mei *Minister Pahud*, Kievyt, v. Rotterdam naar Swansea. — Bij de SINGELS 3 mei *Julie*, Brem, en *Antoinette*, de Wimer, beiden v. Rotterdam n. Batavia; 5 mei *Vesta*, Gerrebrands, v. Rotterd. n. Padang. — DEAL gepasseerd 5 mei *Sara Elisabeth*, Kuiper, v. Triest n. Antwerpen.

Het schip *William & Mary*, kapit. Hawkins, v. Cantillas n. Rott., te PORTLAND binnen, heeft den 5 mei de reis voortgezet.

Te GRIMSBY binnengeloopen 3 mei *Marchiena*, Rijnberg, van Stockwith n. St. Petersburg. — In de Baai van BRIDLINGTON 3 mei *Ann & Elizabeth*, Hall, en *Let-me-alone*, Bamment, beiden v. Rotterdam naar Leith.

Het schip *Eensgezindheid*, kapit. Portengen, van Amsterdam naar Batavia, is den 2 mei dwars van de Galloper gepraaid.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Citizen, S. Duddleston. — 60 b. Koffij, J. H. Claus en J. Raulino; 18 b. Wol, 2 b. Leder en 1 k. Koopm., S. A. le Vino en Co.; 34 k. Indigo, C. L. Ringrose en Co.; 2 k. Mostaard, Outshoorn en van der Held; 15 k. Cigaren, H. van Rijckevorsel; 2 stav. IJzer, M. L. Enthoven en Co., te 's Hage; 200 v. Cement, 500 gezouten Huiden, 83 vaatj. Boter en 2 k. Koopm., Order.

GRANGEMOUTH, Expert, G. Calvert. — 1 lading Gietijzer, E. S. de Jonge.

GRANGEMOUTH, William & Henry, S. Betts. — 1 lading Gietijzer, E. S. de Jonge.

MIDDLESBRO, John & Ann, W. Simpson. — 50 t. Cokes en 50 t. IJzer, Merrem en Co.; 25 t. dito, A. T. Sölling en Co.; 25 t. dito, Order.

CARDIFF, Busy Bee, Juniper. — 1 lad. Staafijzer, E. S. de Jonge.

Amsterdam.

BORDEAUX, Ondine, Lovina. — 254 z. Peper, Reynvaan en Zn.; 2 v. Wijn, 14 k. Confituren, 2 k. Sardines, J. Fabricius; 2 v. Brandewijn, Wijnand Fockink; 1 h. Wijn, Mijnhardt; 2 k. dito, Hope en Co.; 1 b. Kurken, C. Blaisot; 1 v. Spaansche Peper, van Eeet en Dijk; 4 v. Tartor, Stoffers en Co.; 5 b. Jalappen, J. C. Brandt en Zn.; 17 v. en 2 k. Wijn, 1 v. Peper en 4 b. Droogerijen, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder en élegant is ingerigt, het nieuw, extra op de snelste gebouwd Nederlandsch gekoperd Barkschip *Chemkos*, kapitein *W. J. Geera*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij den Reeder *P. van Rossem* en de Cargadoors *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BATAVIA en SOERABAIJA, mede bijzonder ingerigt tot den vervoer van eene Familie, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Brikschip *Cesar*, kapit. *A. D. Brinkerink*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, het Ned. Barkschip *Beurs van Rotterdam*, kapitein *F. de Vos.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Rijswijk*, kapitein *J. R. N. J. Bijl.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

DANTZIG, het Nederlandsch schip *Frouwina Steenhuizen*, kapit. *J. J. Gort.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

HARBURG en HAMBURG, het Nederl. Kofschip *Alida*, kapitein *G. A. Valk*, is drie kwart beladen; sluit 8 Mei. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

JAVA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Gerardus Jacobus*, kapit. *J. J. Kilian.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Catharina Johanna*, kapitein *B. H. Kuiper.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

St. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Jonge Wicher*, kapit. *S. D. Kuitse.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

St. PETERSBURG, het Nederlandsch Schoenerschip *Geertruida Anna*, kapit. *D. Ritses.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

PARIJS den 7 Mei.

Frankrijk 3 pc. 69. 55. Spanje 1¼ pc. 25½; dito Binnenl. 3 pc. 38⅞.

LONDEN den 7 Mei.

De Geconsolid. 3 pc. 93⅜ a ½; dito op Junij 93⅝ a ¾. Spanje 1¼ pc. 25⅜ a ⅝.

WEENEN den 7 Mei.

Nationale Metall. 5 pc. 84⅜, Metalliek 5 pc. 83½. Wissel Londen ƒ 10 10. Zilver ƒ 4½.

ANTWERPEN den 7 Mei.

Spanje 1¼ pc. 24⅞, dito Binnenl. 3 pc. 38⅝. Metalliek 5 pc. 79¾.

AMSTERDAM den 7 Mei.

				Laagste koers.	Hoogste koers	Gebl. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63¹⁵⁄₁₆	63⅞	63⅞
»	dito dito	3	»	76½	76½	76½
»	dito dito	4	»	95⁹⁄₁₆	95¾	
»	Amort.-Syndicaat	3½	»	90⅝		
»	Handel-Maatschappij ..	4½	»	145	145½	
»	O. I. Leening	4	»	95¹⁄₁₆		
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
»	Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE,	Cert. bij *Rothschild*.	2½	»	52⅛	52³⁄₁₆	
FRANKR.,	Certificaten............	3	»			
SPANJE,	Buitenlandsche	1¼	»	25	25¹⁄₁₆	25
»	dito	3	»	41⅞		
»	Binnenl. a ƒ 6000	3	»	38½		
»	Amortisable Schuld....	....				
»	Bewijzen van Coupons..	....				
PORTUG.,	Oblig....................	3	»	45¼	45¼	45¼
»	dito 1856...............	3	»	44		
»	Uitgest.			26	26½	
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co*.....	5	»	103⅜	103⅞	103⅜
»	dito dito 1828/29	5	»			
»	Cert. dito 1831/33	5	»	93		
»	dito dito 1840 ..	4	»	86	86½	86
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	85⅜	86	85¾
»	dito » dito Nieuwe	5	»	94⅝	95	
»	dito » dito 1855 dito	5	»	97⅛	97¼	97⅛
»	dito te Londen.........	4½	»	94⅞		
»	Certific. van Assign...	6	»	63⅝		
»	Inschr. dito	6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	....	ƒ	155½	156	
»	Obligatien............	4	pCt.	77⅞		
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll en Co*....	5	»			
»	dito dito	4	»			
»	dito Metall. Oude	5	»	75¹⁵⁄₁₆	76⅛	76¹⁄₁₆
»	d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	86⁹⁄₁₆	87¹⁄₁₆	87¹⁄₁₆
»	dito Nation. Metalliek.	5	»	77	77³⁄₁₆	77³⁄₁₆
»	dito Metalliek	2½	»	39³⁄₁₆	39¼	39¹⁄₁₆
»	Weener Aand. fl. 250..	4	» ƒ	315	316	
BRAZILIEN,	1824, £ 100............	5	»	96½		
EQUADOR,	£ 100....................	1	»	14½		
»	Onbepaalde............			14¹⁄₁₆		
VENEZ.,	Oblig.	4½	»	36½	36⅝	
»	Uitgest..................	2	»			
GRENADA,	Oblig....................	3½	»	21³⁄₁₆	21¼	
»	Uitgestelde.............			6¼		
MEXICO,	Oblig.	3	»	21⅝	21¾	21⅝
»	dito. Onbepaalde.....	3	»			
ILLINOIS,	....	7	»	95⅞	96	

Weener Bank-Actien ƒ 1138, ƒ 1140. Denemarken, 3 pc., 82½. Brazilie 1852, 4½ pc., 94⅞. Peru 1854, 4½ pc., 75½. Illinois, Spoorweg Aand. 131½.

Beleening 4 pc. Prolongatie 4 pc. Disconto 4 pc.

Bij eene vrij gunstige stemming waren vooral Hollandsche, Russische en Oostenrijksche fondsen zeer gevraagd.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc., 63⅞. Spanje 1¼ pc. 25; dito Binnenl. 3 pc. 38½. Metalliek 5 pc. 76¹⁄₁₆.

ROTTERDAM den 7 Mei.

Nederland, Werk. Schuld, 2½ pc., 63⅞ l. k., 64 h. k., 64 gebl. k; Handel-Maats. 4½ pc., 146½. Spanje, Cert. Coup. 6⅜ l. k., 6¹³⁄₁₆ 6¹³⁄₁₆ gebl. k. Portugal Uitgest. 26½. Rusland, Oblig. bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 97 l. k., 97⅛ h. k., 97¹⁄₁₆ gebl. k. Oostenrijk, Metall. 2½ pc., 39½; idem 5 pc., 75¹⁵⁄₁₆; idem Rente te Amst., 5 pc., 86⅞; idem Nationale, 5 pc., 77¹⁄₁₆ l. k., 77³⁄₁₆ h. k., 77³⁄₁₆ gebl. k. N. Granada 3½ pc., 21½; idem Uitg. 6¼. Landwarrants 44.

De veranderingen der [illegible] Oostenrijksche en Portugesche bleven iets vaster.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 7 Mei.

Parijs........	2 maanden	ƒ 55¹⁵⁄₁₆,	kort	ƒ 56.
»	3	» –,	»	– –.
Bordeaux....	2	» – 55⅝,	»	– 55¾.
Frankfort....	6 weken	– 99½.		

AMSTERDAM den 7 Mei.

2 m.ⁿ Parijs....	ƒ 55¹⁵⁄₁₆	geld.	2 maand.	Genua	ƒ 45½	geld.
zigt »	– 56⅛	pap.		Livorno...	– 39½	»
2 m.ⁿ Bordeaux	– 55	geld.		Napels	– 83½	»
½ m.d »	– 55⅜	»		Petersburg	– 182	»
2 maanden Madrid.....	– 238	»	6 weken	Weenen...	– 33½	»
Cadix	– 240	»		Augsburg.	– 35¹⁄₁₆	»
Sevilië......	– 237	»		Frankfort.	– 99½	»
Bilbao	– 237	»	2 m.ⁿ	Hamburg	– 35	»
Lissabon ...	– 40½	»	zigt	»	– 35¹⁄₁₆	»
Porto........	– 40½	»	2 m.ⁿ	Londen ..	– 11. 67½	»
Rotterdam ½.			zigt	»	– 11. 82½	pap.
			3 m.	»	– –. –	»

Marktberigten.

ROTTERDAM den 7 Mei.

GRANEN. Tarwe: 160 ℔ Bovenl. Ris ƒ 358.

SCHIEDAM den 7 Mei.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 147 ℔ ligt gedr. Deensche ƒ 216 6/w.; 151 ℔ gedr. Wolgast ƒ 235 cont., ƒ 237 6/w.

MOUTWIJN.........	per Ned. vat zonder fust	ƒ 19. 50	zonder de belasting.
JENEVER	» » » » »	– 25. –	
AMST. PROEF.....	» » » » »	– 28. 25	

DELFT den 7 Mei.

GRASBOTER. Eerste kwaliteit ƒ 48 a ƒ 50, tweede kwalit. ƒ 44. HOOIBOTER ƒ 40 a ƒ 39.

AMSTERDAM den 7 Mei.

KOOLZAAD. Heden is op 9 vat. Olie in Sept., Oct. en Nov. a £ 82 gedaan.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 7 Mei.

De heden door de Ned. Handel-Maatschappij alhier gehouden veiling van 306 heele en 1487 halve kisten *Java* INDIGO en 310 kistj. *Java* COCHENILLE is afgeloopen als volgt:

INDIGO.

Kisten. heele.	Kisten. halve.	Sortiment.	Waarde October 1856.	Afloop.
—	53	A	325 a 430 *cents.*	295 a 415 *cents.*
—	—	A A	420 – 460 »	— – — »
92	385	G	300 – 510 »	110 – 510 »
125	753	B	470 – 590 »	410 – 585 »
4	72	C C	580 – 620 »	560 – 605 »
—	—	B B	580 – 600 »	— – — »
—	2	B B B	610 – 650 »	595 – — »
8	21	F	350 – 500 »	325 – 410 »
77	201	O & BS	— – — »	— – — »
306	1487			

COCHENILLE.

Kistjes.	Sortiment.	Waarde October 1856.	Afloop.
11	Superieur.	265 a 280 *cents.*	265 – 270 *cents.*
112	N.° 1.	240 – 275 »	220 – 255 »
67	» 2.	210 – 250 »	210 – 240 »
63	» 3.	195 – 230 »	185 – 225 »
8	» 4.	180 – 200 »	195 – — »
17	Zacc. » 8.	230 – 290 »	260 – 310 »
32	» 9.	140 – 220 »	130 – 220 »
310			

Alles verkocht.

INDIGO. In particuliere veiling zijn heden nog verkocht 25 cer. Caraques van 75 tot 220 cents.

AMSTERDAM den 7 Mei.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 60 v. Maryland per *Therèse*, 18 en 30 v. dito per *Scotia* en 35 v. dito per *Northland*.

LONDEN den 5 Mei.

SUIKER uiterst willig en de prijzen zijn wederom 2/ a 3/ hooger. Men heeft 475 v. omgezet. Nog werden gedaan 12000 z. Manilla Moscovados tot 46/6 a 47/ en 4000 z. dito dito tot 45/, 1000 z. tot 50/, 300 ton Manilla tot 55/, 6000 z. Madras tot 46/ op levering, 120 ton Bengaal tot 45/ en ca. 10,000 z. Manilla en Madras tot hoogere prijzen. Geraffineerd is opgeruimd en de prijs van bruine Lompen is 69/6. — KOFFIJ. Ca. 300 b. N. Ceylon zijn gisteren en heden verkocht tot 62/ a 63/6. — THEE vaster; ord. Congo 12¼ a 12½ d. — RIJST vast. Men noteert de volgende zaken: eene lading van 1000 ton Moulmain tot 12/ op levering en 900 b. Bengaal tot 10/9 a 11/3, 12,000 b. Neeransie tot 11/, 5000 b. Bengaal tot 11/3 en 1000 b. Madras tot 10/7½. — SALPETER. Fijne soorten iets lager, andere soorten vast. — OLIEN. Lijnolie vaster tot 40/6, br. Raap 50/ a 50/6, bl. 53/ a 53/6, Palmolie vast. — TALK. P. Y. C. disp. 55/9, Mei/Junij 55/6, Oct./Dec. 54/6 betaald.

Den 6 Mei.

GRAANMARKT. Binnen- en buitenlandsche Tarwe was goed te plaatsen. Meel als voren. Gerst geld ruim vorige prijzen. Erwten en Boonen onveranderd. Haver vond grif koopers. Zaden prijshoudend. — Van den 4 tot den 5 dezer werden ingevoerd 790 q. binnenl. en 526 q. buitenl. Tarwe, 170 q. binnenl. en 1340 quart. buitenl. Gerst, 1400 q. binnenl. en 6190 q. buitenl. Haver en 850 z. binnenl. Meel.

LIVERPOOL den 5 Mei.

KATOEN vast. Omzet 5000 b. — GRANEN vrij gesouteneerd. Tarwe 2 d. en Meel 1/ hooger dan Vrijdag. Haver ½ a 1 d. hooger gehouden. Maïs 33/, doch zonder omzet.

ANTWERPEN den 6 Mei.

ASSCHEN. Eenige v. la Casan zijn gedaan tot ƒ 24⅜ en 10 v. Paarlasch tot ƒ 24½. De GRAANMARKT was gesouteneerd maar zonder veel omzet in Tarwe en Rogge. Gerst ƒ 6½. — LIJNZAAD gevraagd en hooger. — HARST. 150 v. disp. bruine Amerik. zijn gedaan tot ƒ 2½. — RIJST zeer vast. Men noteert den verkoop van 3000 b. gep. Arracan. — SUIKER op nieuw williger door de geanimeerde berigten van Londen; 196 k. Havanna en in Geraffineerd 50/m. kil. brooden gedaan.

HAVRE den 4 Mei.

KATOEN. De omzet bedraagt 2200 b. Er is veel vraag tot vaste prijzen. — In KOFFIJ wordt voortdurend weinig omgezet. — SUIKER gezocht en op nieuw hooger. — KURKUMA. Heden zijn ca. 5000 kil. Bengaal tot fr. 59 afgedaan.

HAMBURG den 5 Mei.

KOFFIJ. De markt is vaster door de berigten van Londen. Goede blanke soorten bedingen vaste prijzen. — RAAPOLIE. Mei 34 a 34½, Oct. 30½. — ZINK iets hooger en meer gevraagd, 18. 9 a 18. 12 op levering betaald. — GRAANMARKT kalm. Tarwe 3 a 4 lager. Op levering weinig aangeboden. Rogge flaauw. Gerst gesouteneerd. Haver gezocht. Omzet 300 last. Raapzaad onveranderd.

Advertentien.

Tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen, Vader en Behuwdvader, en verdere Betrekkingen, overleed heden mijne hartelijk en veel geliefde Echtgenoote, CATHARINA CORNELIA MARGARETHA VERBAAN, in den ouderdom van slechts 47 jaren, na eene gelukkige echtverbindtenis van 24 jaren.

Rotterdam J. A. MEYNEKEN.
den 6 Mei 1857.

Algemeene kennisgeving.

Heden overleed, na een langdurig smartvol lijden, aan de gevolgen eener borstkwaal, in den ouderdom van bijna 65 jaren, onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer FRANCISCUS PETRUS DIRCKX, diep betreurd door ons zijne Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Rotterdam Uit aller naam,
den 5 Mei 1857. F. J. DIRCKX.

Algemeene en bijzondere kennisgeving in en buiten deze Stad.

KENNISGEVING.

Dijkgraaf en **Hoogheemraden** van *Schieland* doen te weten, dat bij de Herstemming voor een *Hoofd-Ingeland Plaatsvervanger* in het 1ste District op Donderdag den 30 April ll. is benoemd de Heer

A. VOORWINDEN,

en dat bij de ten zelfden tijd gehouden Verkiezing van een *Hoofd-Ingeland Plaatsvervanger*, mede voor het 1ste District, is benoemd de Heer

B. E. CANKRIEN.

Aldus vastgesteld door Dijkgraaf en Hoogheemraden van Schieland in hunne Vergadering van den 5 Mei 1857.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 8 Mei 1857.

Dijkgraaf en Hoogheemraden van Schieland,
De Secretaris-Rentmeester, De Dijkgraaf,
A. L. COENEN. I.ᶜ THOOFT.

LOTERIJ

ten behoeve der INRIGTING

TOT WERING DER BEDELARIJ VAN KINDEREN

te **ROTTERDAM.**

HEDEN, van 10 tot 4 ure, moeten de

Prijzen worden afgehaald

in het ***Hôtel des Pays-Bas.***

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, in date 6 Mei 1857, is het Accoord in het Faillissement van **JOSEPHUS ZURLOH**, *Winkelier* te Rotterdam, door dezen aan zijne Crediteuren aangeboden, **gehomologeerd** en hij **gerehabiliteerd.**

Rotterdam De Curator,
7 *Mei* 1857. H. TEN OEVER.

TE HUUR,

op een der beste Standen te *Nijmegen*, een

geheel Nieuw WINKELHUIS.

Te bevragen bij den Boekhandelaar J. F. KLOOSTERMAN, te Nijmegen.

*** Bij de Boekhandelaars **IS. A.ᴺ NIJHOFF & ZOON**, te Arnhem, komt heden van de pers:

I. ***W. P. VAN DEN ENDE.*** **Nog eene Bijdrage over de Middelen ter Verbetering van den Ongunstigen Toestand der Natuurlijke Geschiedenis.** Gr. Oct. Prijs 10 Cents.

II. ——————————— **Nog iets over de Voortreffelijkheid der Wetten betrekkelijk de Natuurlijke Geschiedenis van *Carl von Linné.*** Gr. Oct. Prijs 10 Cents.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.